

TÝDEN V EU

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti

EUROSKOP.CZ

www.vlada.cz

Číslo 450
8. listopadu 2021

V tomto čísle naleznete

Úvodník

Regionální debaty o budoucnosti
Evropy

Zpráva o operacích humanitární
pomoci EU za rok 2020

Kulatý stůl k přípravě zprávy
o realizaci NPR

Program evropských institucí

Úvodník

Milé čtenářky a čtenáři,

tento týden se opět vracíme k pravidelným zasedáním Rady EU a také Evropský parlament se po své vnější činnosti sejde v Bruselu na dílčím plenárním zasedání. Minulý týden naproti tomu byl hlavně ve znamení konference OSN o změně klimatu COP26, kterou v pondělí a v úterý v Glasgow zahájil summit světových lídrů. Jménem EU na něm promluvili předseda Evropské rady Charles Michel s předsedkyní Komise Ursulou von der Leyenovou. V projevu kladli důraz především na to, že jednat v zájmu omezení globálního oteplování musíme okamžitě a společně. Vedle témat souvisejících se změnou klimatu rezonoval v minulém týdnu také britsko-francouzský spor týkající se práva na rybolov po brexitu a návštěva delegace Evropského parlamentu na Taiwanu.

Tento týden v pondělí zahájilo zasedání Euroskupiny. Ve standardním formátu

ministři jednali o makroekonomickém výhledu v eurozóně, včetně tématu rostoucích cen energií, a o cílech a využití digitálního eura. V inkluzivním formátu řešili novou podobu přezkumu správy ekonomických záležitostí a vývoj v souvislosti s bankovní unií a Jednotným fondem pro řešení krizí. Na zasedání eurozóny v úterý navázala Rada pro hospodářské a finanční věci. Na programu má ekonomickou situaci v EU po pandemii covidu-19 a důsledky této pandemie pro správu ekonomických záležitostí, ceny energií a inflaci nebo provádění rámce Basel III. Ve čtvrtek se uskuteční Rada pro zahraniční věci ve formátu pro obchod. Ministři se budou věnovat reformě Světové obchodní organizace (WTO), obchodním vztahům mezi EU a USA a povedou neformální výměnu názorů se zmocněnkyní USA pro obchod Katherine Taiovou. Na závěr týdne proběhne znovu zasedání Rady pro hospodářské a finanční věci, tentokrát ve formátu pro rozpočet. Na programu jsou přípravy na jednání s Evropským parlamentem o rozpočtu EU na rok 2022.

Poslance Evropského parlamentu čeká tento týden kromě schůzí výborů také dílčí plenární zasedání v Bruselu. Ve středu a ve čtvrtek se budou zabývat například vytvořením Agentury EU pro azyl, výsledkům říjnové Evropské rady, zveřejňováním informací o dani z příjmů ze strany některých podniků nebo výsledky zasedání Rady EU–USA pro obchod a technologie (TTC).

A co je pro vás připraveno v aktuálním čísle newsletteru? Vedle článku o Zprávě o operacích humanitární pomoci EU za rok 2020, kterou vydala Komise, a debatě o rozpočtu EU na rok 2022 je připravena reportáž z diskuzí o evropských politikách a současném dění v rámci Konference o budoucnosti Evropy, které pořádáme v regionech.

Regionální debaty o budoucnosti Evropy > ČR a EU

Jak vnímají příslušníci různých generací okolnosti vzniku i současné problémy Evropské unie? Jaké jsou hlavní přínosy členství v Unii? Tyto otázky byly na programu debaty v rámci cyklu konference o budoucnosti Evropy, kterou v úterý 2. listopadu hostila Krajská knihovna Karlovy Vary.

Debate navazovala na předcházející regionální debaty, které se po letní přestávce uskutečnily v Jihlavě a v Liberci. V Jihlavě debatovali Anika Chalupská z magistrátu města Jihlava, novinář Ondřej Houska a herec Zdeněk Stejskal o tom, jak si v EU stojí Vysočina a jak se Evropa proměnila kvůli pandemii. V Liberci poté debatovali ředitelka sdružení Tulipán Zora Machartová, /Pokr. na s. 2/

zakladatelka iniciativy Youth, Speak up! Jana Soukupová a ředitel Odboru komunikace o evropských záležitostech na Úřadu vlády Igor Blahušiak o tom, kam směřuje dnešní Evropa a jak na její budoucnost nahlíží různé generace.

V **Karlových Varech** s lidmi přišli diskutovat představitelé tří různých generací – pamětník Petr Lewi, podnikatelka a kulturní aktivistka Lada Baranek Lapinová a karlovarský gymnazista Karel Špecián.

Petr Lewi na úvod připomněl svoji vlastní životní cestu. Jeho rodina, částečně židovská, pocítila hrůzy druhé světové války. P. Lewi si velice váží toho, že současná, společnými zájmy propojená Evropa, činí riziko opakování válečných zvrstev nemyslitelným a nerealistickým. „Kdyby byla Evropa za druhé světové války tak provázaná, jako je nyní, tak by nikdy nedošlo k tak intenzivnímu vzednutí totality,“ je přesvědčen Lewi. Provázanost se podle něj projevuje tím, že Unie garantuje spolupráci členských zemí na všech úrovních a ve všech oblastech. **Lada Baranek Lapinová** jakožto podnikatelka zdůraznila ekonomické přínosy členství v Evropské unii. Politovala nad tím, že generace našich prarodičů nemohly zažít současnou EU dříve. Naopak nejmladší generace má

v porovnání se svými předky podle Baranek Lapinové nesrovnatelně větší možnosti.

Student **Karel Špecián** sdílel proevropské naladění svých předřečníků: „EU nemá historickou obdobu. Její výhody obrovsky převažují nad jejími negativy,“ uvedl. Kritici Unie jsou podle Špeciána bohužel často více slyšet než její obhájci, a i z toho důvodu je potřeba větší osvěta o EU.

Cyklus debat v regionech v rámci Konference o budoucnosti Evropy pokračuje v úterý 9. listopadu v Olomouci. V Domu u parku s občany budou diskutovat ředitel think-tanku EUROPEUM Zdeněk Beránek, státní tajemnice pro evropské záležitosti Milena Hrdinková a náměstek primátora města Olomouce Karel Konečný o tom, jaké výzvy před Evropou stojí a jak EU mění Olomouc.

Do prosince debaty čekají ještě Zlín, České Budějovice, Ústí nad Labem, Brno a Hradec Králové. Regionální debaty následně vyhodnotí konference 6. prosince pořádaná v hybridním formátu v Praze Více informací najdete na www.euroskop.cz/KOBE. /P. Pospíšil/

Zpráva o operacích humanitární pomoci EU > Komise

Dne 29. října vydala Komise výroční zprávu o operacích humanitární pomoci EU financovaných v roce 2020, která informuje o hlavních činnostech a výsledcích politiky EU v oblasti humanitární pomoci v loňském roce financovaných prostřednictvím Komise. Celkový objem vynaložených finančních prostředků činil 2,1 mld. eur. Ale důležitým zůstalo také prosazování zásad humanitární pomoci a dodržování mezinárodního humanitárního práva.

V roce 2020 humanitární potřeby rostly v důsledku přírodních katastrof a krizí, zejména **pandemie covidu-19**. Komise prostřednictvím svého Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci zůstala **předním dárce** v oblasti humanitární pomoci, přičemž vyčlenila **2,1 mld. euro** na podporu lidí v nouzi **ve více než 80 zemích**. Na potřeby vyplývající z pandemie bylo použito 450 mil. euro. Komise využila i **humanitární letecký most EU**, který prostřednictvím 67 letů přinesl pomoc do 20 zemí.

Co se geografického zaměření týče, spolu s **Afrikou**, která obdržela významný podíl, byla značná část humanitární pomoci EU, včetně humanitární složky nástroje EU pro uprchlíky v Turecku, nadále určena lidem postiženým krizí v **Sýrii a sousedních zemích**. Mimo to se EU rovněž

nadále zaměřovala na podporu obyvatelstva, které je **postižené tzv. „zapomenutými krizemi“**, například ve Středoafričské republice, v Súdánu, Pákistánu, Kolumbii, Venezuele, na Haiti a Filipínách.

EU realizovala řadu horizontálních politik, jako je vzdělávání v mimořádných situacích, připravenost na katastrofy, peněžní pomoc, inovace a zapojení soukromého sektoru, gender a věk a podpora humanitárních dopravních služeb.

Komise ale nesehrála důležitou roli jen v otázce financování, ale také při **prosazování zásad humanitární pomoci a dodržování mezinárodního humanitárního práva**. Dosáhla toho nejen aktivním prosazováním pomoci v konkrétních humanitárních krizích, ale i na celosvětové úrovni coby předseda skupiny na podporu dárců Mezinárodního výboru Červeného kříže a iniciativy řádného humanitárního dárcovství, jakož i prostřednictvím svého závazku k humanitární civilně-vojenské koordinaci. S cílem řešit rostoucí mezeru ve financování humanitární pomoci Komise podporovala plnění závazků podle tzv. velké dohody zejména v souvislosti s víceodvětvovým společným posouzením potřeb. /L. Lukačovič/

Kulatý stůl ke Zprávě o realizaci Národního plánu reforem > ČR a EU

V pátek 5. listopadu uspořádal Úřad vlády kulatý stůl o plnění opatření Národního programu reforem (NPR) 2021. Jednání se uskutečnilo hybridní formou a zúčastnili se ho zástupci hospodářských, sociálních a regionálních partnerů spolu se zástupci státní správy a Evropské komise.

Zpráva o realizaci NPR 2021 je závěrem každoročního procesu tzv. evropského semestru - tedy koordinace hospodářských a sociálních politik EU a členských států. Úvodem kulatého stolu proběhla **obecná diskuse k dokumentu** ve vztahu k hospodářské politice a k Národnímu plánu obnovy. Diskutující se zaměřili také na daňovou politiku a aktuální stav veřejných financí. Ná-

sledoval diskusní blok zaměřený na **digitální transformaci**. V této souvislosti byla v rámci aktuální probíhající výzvy Nástroje pro technickou podporu (TSI) podána celá řada projektových žádostí v této oblasti.

TSI je přímo řízený program Komise, který poskytuje podporu přizpůsobenou potřebám příslušného členského státu v oblasti strukturálních reforem, a to od přípravy reforem až po jejich realizaci.

Program pokračoval podrobnou diskusí nad **reformaми a veřejnými investicemi** popsány v jednotlivých kapitolách Zprávy. /Pokr. na s. 3/

Závěrem kulatého stolu proběhla **prezentace a následná diskuse** celkem tří studií makroekonomických dopadů programů a fondů EU v ČR, které v rámci své analytické činnosti realizoval Úřad vlády.

V návaznosti na proběhlý kulatý stůl a obdržené připomínky bude vypracována druhá verze Zprávy. Po schvá-

lení vládou bude Zpráva odeslána Komisi, pro kterou bude vstupem pro nadcházející ročník evropského semestru. /J. Fiala/

Program evropských institucí od 9. až 15. listopadu > Informace

Rada pro hospodářské a finanční věci 9. listopadu

Ministři si vyslechnou prezentaci o přezkumu správy ekonomických záležitostí a budou diskutovat o politických cílech a využití digitálního eura v konkurenčním globálním kontextu.

Rada pro zahraniční věci ve formátu ministrů obchodu 11. listopadu

Na programu bude diskuse aktuálního stavu reformy Světové obchodní organizace (WTO) a přípravy 12. ministerské konference v Ženevě (30. listopadu až 3. prosince 2021) a aktuální stav obchodních vztahů EU a USA.

Rada pro hospodářské a finanční věci (rozpočet) 12. listopadu 2021 v Bruselu

Dne 12. listopadu proběhne jednání rozpočtové Rady ECOFIN a Dohodovacího výboru, v rámci kterého budou vstupovat vyjednávání k rozpočtu EU pro rok 2022 do své finální fáze.

Rada pro zahraniční věci 15. listopadu

Ministři zahraničí budou diskutovat o regionu západního Balkánu. Budou se věnovat např. znepokojivému vývoji v Bosně a Hercegovině či vztahům mezi Kosovem a Srbskem. Poté budou ministři diskutovat o aktuálním dění v rámci regionu Sahel s důrazem na situaci v Mali.

Rada pro zemědělství a rybolov 15. listopadu

Na agendě je schválení lesnické strategie EU do roku 2030 a sdílení informací s Komisí o stavu na trhu s potravinami.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 450, týden od 1. až do 7. listopadu 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz